

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja dnevno

Posamezna številka velja 1 krono

Upravištvo: Ljubljana, Gradišče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. Inserati po dogovoru.

Manifestacijski shod za Koroško.

Manifestacijski shod za Koroško v Ljubljani se vrši na podlagi mariborskega poziva danes v torek ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. O Koroškem vpra-

šanju govore gg. dr. Oblak, dr. Arneje, Arnuš, Brandner in drugi. Pridite zanesljivo vsi, da manifestiramo s tem za osvoboditev Koroške!

»Gospodovski zvon.«

Sestanki v Rapallu.

V Rapallu se pridruži naši delegaciji poslanik v Rimu, Antonijević. Kot pomožno osebje naše delegacije funkcionirajo Steva Karlovič, šef pisarne ministra Trumbiča, Nasta Ilič, tajnik ministrskega predsedništva, Aleksa Markovič, tajnik ministrstva za notranja dela in kartograf Dereotto. Z delegacijo je odpotoval v Italijo tudi zastopnik pisarne tukajšnjega italijanskega poslanstva. Na kolodvor so delegacijo spremlili zastopniki tujezemskih odposlanstev. Delegacija potuje s simplonskim ekspresom do Logatca, odkoder bo nadaljevala pot do Rapalla v vlak, ki ga ji je dala italijanska vlada na razpolago. Minister za zunanje posle Sforza je pred svojim odpotovanjem izjavil zastopniku »Tribunu«, da je Italija pripravljena, privoliti Jugoslovanom vse, kar bi se skladalo s potrebami vojaške obrambe. Za Reko zahteva Italija popolno neodvisnost. Sforza meni, da pogajanja ne bodo trajala dolgo. Ako se bo prve dni razvidelo, da je sporazum nemogoč, se pogajanja ne bodo nadaljevala in Italija bo mislila na odredbe za obrambo svojih interesov.

Jugoslovanska delegacija, ministri N. Vesnić, Trumbić in Stojanović so dospeli v Rapallo v nedeljo popoldne ob treh. Od Logatca dalje so se vozili s posebnim italijanskim vlakom. V Trstu se jim je pridružil še jugoslovanski za-

stopnik v Rimu, g. Antonijević. Tudi jugoslovanski vojaški ekspert Kalafatović je došel iz Pariza.

Za 8. t. m. popoldne je bila sklicana prva seja delegatov v vilo Spinola. Seje se udeležijo od italijanske strani Sforza, Bonomi in Bertolini, od jugoslovanske pa dr. Trumbić, Vesnić in Stojanović. Giolitti pride v Rapallo šele v torek, Volpi pa je kolon in se pogajanj sploh ne udeleži.

Seje v Rapallu bodo nosile uradni naslov »Sestanki v Rapallu«.

Italijansko-jugoslovanska pogajanja so se danes pričela v S. Margheriti. Upajo, da bodo Jugoslovani pod vtisom ameriških predsedniških volitev bolj popustljivi. Prava pogajanja med Italijani in Jugoslovani so začela včeraj (torek) opoldne. Kolikor bo mogoče, bo Italija Jugoslovanom popustila. Med obema narodoma naj se doseže sporazum, ki bo spraval s sveta sporna vprašanja. Amerika in Anglija sta vplivali na to, naj obe stranki popustita in naj najdeta pot, ki bo na vsak način peljala k edinosti. Sicer bi Italija, kot trdovratna stranka, izvajala konsekvence.

Posebni poročevalec Agenzie Stefani javlja iz S. Margherite: Italijanski delegati so dospeli danes dop semkaj. Popoldne pa so prišli jugoslovanski delegati dr. Vesnić, dr. Trumbić in Stojanović. Zunanji minister grof Sforza jih je priščno sprejel. Politična razpravljajna se prično jutri.

D'Annunzio izziva.

»Mittagszeitung« poroča iz Lugana: Čim bi se 8. t. m. imela pričeti pogajanja med Italijo in Jugoslavijo, je D'Annunzio pričel s sovražnostmi proti Jugoslaviji. Dal je po svojih četah zasesti skalnato

obrežje, ki tvori vhod v bakarsko pristanišče. Jugoslovansko vojsstvo je streljalo na D'Annunzijeve čete, nakar so D'Annunzijeve čete prešle k napadu in ujele nekoliko vojakov.

Pravi krivec.

Prekomerni veliki zastoj v poslovanju pri carinarnicah in železnicah je prisilil ministrstvu za finance in promet, da sta sestavili posebno carinsko-železniško komisijo z nalogo, da preišče vzroke tega zastoja, tako usodnega za vso državo. Komisija se v tem trenutku nahaja v Ljubljani. Po dosežanih preiskavi je dognano z nepobitnimi dokazi, da je glavni krivec zastoj v prometu ravnateljstvo južne železnice, kjer prometno in drugo osebje tega ravnateljstva vrši očitno sabotažo. Ukrenilo se je potrebno, da se onemogočijo mahinacije ravnateljstva južne železnice. V tem oziru je pričakovati pozitivnega rezultata. Južna železnica je bila radi raznih nepravilnosti te dni kaznovana na globo nekoliko milijonov dinarjev.

Stambojski običje Beograd.

Tukajšnji bolgarski poslanik Teodorov je izročil danes v zunanjem ministrstvu noto, v kateri naproša bolgarska vlada jugoslovansko, naj se izjavi, ali je pripravljena sprejeti bolgarskega ministrskega predsednika Stambojskega. Iz note je razvidno, da pride Stambojski v Beograd pričetkom druge

polovice novembra. Stambojski bo obiskal še Bruselj, Prago, Varšavo in Budimpešto.

Konec železničarske stavke v Avstriji.

Namesčenci južne železnice v Dunajskem Novem mestu so imeli dop. zborovanje, na katerem so zaupniki, ki so se vrnili z Dunaja, poročali o privolitvah ravnateljstva južne železnice. Skupščina je izjavila, da je s privolitvami zadovoljna in je sklenila končati stavko. Od 12. opoldne je promet na južni železnici zopet normalen.

Avtonomija za Macedonijo.

Čim bolj se bližajo volitve, tem bolj se v Macedoniji opaža gibanje tkzv. macedonskega odbora. Organizacija ima stalne zveze s Trano. Leteči komitaji so neprestano na delu in agitirajo med ljudstvom za macedonsko avtonomijo.

Narodno predstavništvo — pokopano.

»Pravda« javlja, da vesti o tem, da se bo začelo narodno predstavništvo sestalo 10. ali 13. t. m. niso točne. V vladi se splošno misli, da bi sklicanje ne imelo nobenega uspeha. Po tem se začelo narodno predstavništvo sploh ne bo več sestalo.

Manifestacijski shod NSS v Ljubljani.

Zadnje nedeljo se je vršil v veliki dvorani »Uniona« manifestacijski volilni shod naše stranke, ki je nad vse pričakovanje sijajno uspel. Dvorana, kakor tudi galerije so bile nabito polne in ozračje se je treslo od burnih aklamacij, s katerimi so volilci pozdravljali kandidate NSS.

Shod je otvoril predsednik krajevne organizacije NSS v Mariboru, tov. Jarh, ki je pozdravil vse navzoče v imenu stranke in sporočil navzočim somišljenikom pozdrave poljskih in čeških socialistov.

Nato je govoril predsednik NSS, nositelj ljubljanske kandidatne liste, tovariš Deržič. Prečital je izjavo dr. Rybara in dr. Gregorina in izjavo dr. Rybara načelstvu NSS, v kateri je le-ta pojasnil vzroke, ki so ga prisilili odreči se kandidaturi. K temu je podal tov. Deržič izjavo, ki jo prinašamo v celoti:

»Tovariši in tovarišice! Slišali ste obe izjavi, dokumenta zločina, ki ga je zakrivila takozvana državotvorna gospoda. Vzdržujem se za danes vsakega nadaljnega komentarja. Stališče naših beguncev, naših trpečih bratov in sester, naših očetov, mater in otrok iz solnčnega Primorja in danes res tužnega Korotana vam bodo razjasnili naslednji tovariši govorniki. Poudarjam v imenu slovenskega, v imenu celokupnega jugoslovanskega narodnega, zavednega proletarijata samo sledeče:

Buržoazna in velekapitalistična družba, ki si je nadelala ime državotvornih elementov, cveta jugoslovanske napredne inteligence, je s tem činom, s tem svojim nastopom izigrala zadnjo karto v svojem samopašnem kristolovstvu in izkoriščanju slovenskega in z njim celokupnega jugoslovanskega delavskega ljudstva. Učinila je zadnji svoj zločin, gorostasno izdajstvo nad nami Slovenci in nad celokupnim jugoslovanskim narodom. V momentu, ko se naši delegatje v odločilnem boju za obstoj Jugoslovanstva bore z našim najhujšim sovražnikom, v tem momentu so oni, ki hočejo veljati za predstavnike slovenske napredne inteligence, poteptali na prostaški način vse ono, kar je bilo sveto našim pradedom, za kar so umirali naši najboljši sinovi naroda, za kar so se borili vsi zavedni sloji jugoslovanskega naroda. Poteptali so in izdali naše najsvetejše — naš narod kot tak. — Več jim je bila stranka in strankarstvo najhujše vrste, kakor koristi naroda, kakor uspeh in dobrobit s potoki krvi osvojenih domovine.

Motijo pa se ti voditelji, ta samopašna družba, ako misli, da bode to izdajstvo rodilo od njih zaželjene uspehe. Slovenski in z njim ves jugoslovanski proletarijat, duševni kakor materialni, gre nemoteno preko tega ostudnega izdajstva svojo začrtano pot. Niso nas uničili naši stoletni sovražniki, ne bodo nas uničili niti izdajci, ako se bomo vedno zavedali svoje pravice, poštenosti in moči. Z delom in odločnim nastopom bomo onemogočili njih nakane — jugoslovanski zaveden proletarijat ima za take ljudi le preziranje in stud. Zato, tovariši in tovarišice, glavo kvišku in naprej po začrtani poti — volitve v konstituanto bodo prinesle točen odgovor na to podlo izdajstvo, volitve v občinske odbore in dru-

ga zastopstva pa tudi popolno zadoščenje našim trpečim, zasramovanim in izdanim bratom in sestram beguncem in begunkam.«

Nato se je govornik dotaknil še vseh perečih vprašanj gospodarskega in socialnega življenja slovenskega delavca in je pokazal, da nima to delavstvo od naših starih strank ničesar pričakovati. Naznanil je navzočim volilem, da stopi na mesto dr. O. Rybara drug odličan zastopnik beguncev, dr. Ravnik iz Maribora, kar so sprejeli navzoči somišljeniki z burnim odobravanjem na znanje. S pozivom, da naj vsak stori svojo dolžnost, je končal svoj jedrnat govor.

Kot drugi je govoril tovariš R. Juvan, nosilec kandidatne liste za kranjsko volilno okrožje. Razpravljal je o pomenu volitev za konstituanto, ki bodo odločale, na kakšnih osnovah se bo zgradila naša državna ustava. Baval se je podrobno z dveletnim delovanjem našega narodnega predstavništva, ki ni cel čas svojega obstoja izdalo niti enega delavnemu ljudstvu res koristnega, socialnega zakona. Njegovo delo je bilo delo za izvozničarje, krščene in nekrščene čifute in če bi prišli v konstituanto zopet stari predstavniki, bi se to delo nadaljevalo tudi tu. Zato je naša sveta naloga napram sebi in našim otrokom, kakor tudi napram vsemu našemu narodu, da pokažemo dne 28. novembra, da hočemo v konstituanti imeti moze, ki se bodo zavedali svojih dolžnosti napram svojim volilem.

Ker je bil tovariš dr. Ravnik vsled obilnega posla pri prvi pomoči koroškimi beguncem nujno zadržan, je govoril mesto njega tovariš Brandner, ki je v svojem iskreno čutenem govoru poudarjal, da smo razred neposlednih, da pa nam ni samo za naš žep, temveč, da zahteva narodno-socialistična ideja poleg razuma tudi čuteče srce. Pokazal je razliko med nami in socialnimi demokrati na eni strani ter komunisti na drugi strani, in pojasnil vzroke, ki onemogočujejo uspeh naglega prevrata današnjega družabnega reda.

Za Brandnerjem je govoril tovariš Škerjanc iz Maribora, ki je še enkrat pokazal ves žalosten položaj, v katerem se nahaja naše delavno ljudstvo tako v gospodarskem, kakor tudi v narodnostnem vprašanju in je pozval vse navzoče, da naj izrabijo še te tri tedne, ki nas ločijo od volitev za razširjanje naših idej, da bo 28. novembra izšla naša narodno-socialistična stranka zmogovita iz težkega boja, z gnili in korumpiranimi starimi strankami.

Nato je tovariš Jarh sijajno uspeli shod zaključil. Vršil se je nato obhod po mestu od Uniona do Narodnega doma, katerega pa je motil dež in blato in prenel odhod godbe, vsled česar se sprevoda niso mogli priključiti vsi naši somišljeniki.

Pred Narodnim domom so nagovorili navzoče občinstvo, še tovariši Tavčar, dr. Sernek in Rupnik, ki so za svoja izvajanja želi živahno odobravanje.

Godba je zaigrala »Lepo našo domovino«, nakar se je tisočglava množica razšla.

Nedeljski manifestacijski shod je pokazal, da dobiva narodno-sociali-

